

R. quod speciosæ humanitati anteponenda sit justitia, Deique voluntas: si enim Sisaram occultasset Jabel, eumque vel non occidisset, vel quærenti Baraco non indicasset, gravi se obstrinxisset sceleri, dum contra cognitam Dei voluntatem, prophetidum oraculum, belli justitiam, necessitudinis leges, religionisque sanctitatem deliquisset.

CAPUT V.

Exhibetur canticum triumphale, quod pro gratiarum actione Debhora et Barac cecinerunt.

QUEDAM EXPLICANTUR. — Vers. 1: *Cecineruntque Debhora et Barac.* Hujus carminis effectrix censetur Debhora, cum non tantum poeticum, sed et propheticum spiritum redolet: sed dum confectum erat, illud simul cum Barac cecinit. Ita Abulensis, Serarius et alii.

ÿ. 4: *Domine, cum exires de Seir et transires per regiones Edom* (quasi diceretur: Quando tu, Deus, residens arcæ fœderis, quasi throno tuo, nobiscum ambulabas in deserto, cui Idumæa seu ditio Edom adjacet) *terra mota est, cœlique ac nubes distillaverunt aquis*, id est statim ad conspectum tuum tantus tui metus ac tremor omnibus incussus est, ut non tantum homines, sed et cœli distillare viderentur aquis, scilicet præ timore sudantes, quasi dicat: Totus mundus tremebat.

ÿ. 5: *Montes fluxerunt a facie Domini.* Catachresis hic est seu verbi abusus, qua ob poeticam elegantiam, montes dicuntur fluxisse; quia mons Sinai fumans et quasi tremens ex reverentia et metu Dei, Moysi et Israelitis videbatur quasi fugere, dissolvi et colliquescere.

ÿ. 8: *Nova bella elegit Dominus.* Insolitum bellandi modum adstruunt verba sequentia: *Clypeus et hasta si apparuerint in quadraginta millibus Israel.* Particula *si* accipitur pro *non* (ut insignes interpretes observant) ut sensus sit: *Non apparuerunt.* Quasi dicatur: Eo usque Judæos oppresserat tyrannis regis Jabin, ut in quadraginta millibus Israelitarum, qui partim e tribu Nephtali et Zabulon collecti erant a Barac, partim ex aliis quibusdam tribubus, vix invenire liceret clypeum aut hastam, sed debuerint armati fustibus, ligonibus, vomeribus, et quasi inermes adversum Sisaram procedere. Videntur enim pauci admodum, aut fere nulli ex Hebræis arma habuisse; videturque Jabin ea abstulisse, ne quid mali adversus eum machinarentur. Unde et soli Deo, quo duce ille profligatus est, omnis victoria et triumphus attribuendus est.

Nota, quamvis, ut præced. cap. dicitur, a principio belli tantum fuerint decem millia cum Barac, tamen quando incepit superare adversarios, multi de Israel, prius timore præpediti, venisse videntur ad prælium, jungendo se exercitui Barac, et ita numerus ascendit ad 40,000.

Nota ulterius, quod ubi nos habemus ÿ. 8: *Nova bella elegit Dominus*, LXX habeant: *Elegerunt* (scilicet

et Israelitæ) *novos deos.* Similiter legit S. P. Aug. Q. 29 in Jud.; item Theod. Q. 11. Pagninus ex hebræo pariter vertit *elegit* (scilicet Israel, de quo ÿ. 7 immediate præcesserat mentio) *novos deos.* Etiam Arias Montanus *novos deos* exprimit, quemadmodum et Cajetanus. Ac proinde non satis fundate hanc versionem rejicit A. Lapidus, motus hac ratione, quod hic non sit locus commemorandi deos, ubi Deo vero canitur epinicius: nam hic non commemorantur novi dii, ut eorum cultus commendetur; sed dicuntur Israelitæ *novos deos* elegisse, ut causa exprimitur, cur usque ad hoc Deboræ tempus gravibus illis malis attriti fuerint; ut recte observat Serarius.

Nec male interpret latinus subaudiens *bella*, quæ vox in hebræo non habetur, vertit: *Nova bella elegit Deus seu Dominus*, quia scilicet per Israelitas paucos et inermes, plurimas easque instructissimas profligavit Sisaræ copias, et quia de cœlo pro eis dimicavit (ut dicitur ÿ. 20), atque etiam quia per imbelles feminas Deboram et Jabelem, victoriam complevit et bellum hoc confecit.

Oriuntur hi duo boni sensus ex hebraici textus fecunditate, ubi post verbum *elegit* habetur: *Elohim Chadaschim.* Illud autem nomen *Elohim*, quod Deum significat, esse potest vel accusativus, et sic accipiunt LXX, Aug. et alii; vel potest esse nominativus, ut Gen. 1, ÿ. 1, ubi dicitur: *Beresith Elohim bara*, id est, *in principio Deus creavit.*

Insuper vox *Elohim* tam *Deum*, quam *deos* significat: nam teste S. Hieron. epist. 136, *Elohim* est communis numeri, quo et Deus unus, et plures vocari possunt, sicut apud Latinos *scæle*, etc. Itaque accipiendo *Elohim* in nominativo singulari, significat: *Elegit Deus nova*, suppletque interpret latinus *bella*, tum ex re ipsa et argumento, tum ex sequentibus verbis, in quibus bellica opera et instrumenta ponuntur.

Nota denique, quod posterior pars ejusdem ÿ. 8, *portas hostium ipse subvertit*, in eodem sensu cum priori conveniat, ita ut in nostra versione totum Deo tribuatur, nempe et electio novi belli et subversio civitatum hostilium; et ideo noster interpret ita transulit: nam istum sensum textus hebræus continet, non solum; continet enim adhuc alium. Unde

LXX ita vertunt: *Tunc pugnaverunt civitates principum.* S. autem Aug. legit: *Tunc expugnaverunt civitates principum*, ubi quia istud nomen *civitates* accipit quasi accusativum, S. doctor miratus est et quæsit, quomodo eligentibus *novos deos* Israelitis, *favorit Dominus ad expugnandas civitates principum.* Et respondet: *Sed in aliis jam Scripturarum locis sæpe didicimus, quemadmodum fiant hyperbata: quorum directione cum verba ad ordinem redeunt, sensus explanatur. Iste ergo est ordo: Defecerunt habitantes in Israel, defecerunt, elegerunt... deos novos, donec surrexit Debhora, donec surrexit mater in Israel: Tunc expugnaverunt civitates principum.*

Admiratio et quæstioni nullum esse locum, ait Serarius, si *civitates* sit in nominativo; unde et ipsa

ex græco sic vertit: *Ipsæ principum, seu hostium urbes pugnaverunt contra Israelitis.*

CAP. VI, VII, VIII.

Relapsis in priora scelera Israelitis, et jam per Madianitas oppressis, Gedeon decernitur liberator, petens a Deo, in signum victoriæ, rorem in solo vellere, et mox siccitatem in eodem; deinde cum trecentis viris, ad aquas probatis, in confertos hostes irruit; et ex manubiis hostium constat ephod aureum.

QUÆSTIO PRIMA. — AN HÆDUM AZYMOQUE PANES QUOS ATTULIT GEDEON CORAM ANGELO, PRODUXERIT AD SACRIFICIUM.

Idololatriam rursus secuti Israelitæ, traduntur in servitutem Madianitis, aliisque populis orientalibus annis septem. Sed gravitas afflictionis compensat brevitate temporis. Nam cap. VI, 2: *Oppressi sunt valde ab eis*, etc., usque ad ÿ. 7, ubi videbitur afflictio gravissima; siquidem omnes fructus agrorum gentes illæ orientales depopulabantur.

ÿ. 7: *Et clamavit* (Israel) *ad Dominum.* Nempe afflictio, et signanter dira fames hominibus, Dei oblitus, ejus memoriam refricat, et ad eum clamare compellit.

ÿ. 8: *Qui misit ad eos virum prophetam.* An hic propheta fuerit homo, prophetiæ spiritu a Deo dotatus, missusque ad Hebræos more cæterorum prophetarum, an vero fuerit angelus ille, qui mox ÿ. 12 apparuit Gedeoni, incertum est. Unde et S. P. Aug. Q. 51 in Jud., postquam dixisset, non absurde intelligi istum angelum significatum nomine viri prophetæ, quia nempe et angeli, in quantum scilicet futura prænuntiant, prophetæ nuncupari possunt; tamen hoc assertum sub dubio relinquens, finaliter resolvit: *Verumtamen, ut dixi, expressum de hac re testimonium non occurrit.* Misit autem Deus hunc prophetam, ut is Judæorum ingratitude, idololatriam et scelera acriter perstringeret, atque eos ad cultum divinum reduceret.

Interim dum Israelitæ sub Madianitarum servitute gemunt, Gedeon, filius Joas, ex tribu Manasse, vir fortissimus, cum frumentum in torculari tritureret, ad liberandum populum, a Deo per angelum vocatus fuit. Sed cum se excusaret, quod ex imbecilliori tribu ortus, et in domo patris sui minimus esset, angelus eum securum reddidit, et auxilium cœlestis pollicitus est.

Dicit autem Gedeon ad angelum ÿ. 18: *Nec recedas hinc, donec revertar ad te, portans sacrificium et offerens tibi.* Circa hæc verba occurrit quæstio, an Gedeon panem et carnem obtulerit angelo in sacrificium, an vero in solum prandium. Ad quam

R. et dico cum Abulensi, Theodoro, et aliis: Gedeon attulit hædum et azymos panes non in solum prandium, sed in verum sacrificium.

Prob. I. Tum ex versione nostra latina, quæ dicit *sacrificium* nominat, tum ex translatione LXX Interp., qui clarissimis terminis id exprimit, dum

verba Gedeonis, ad angelum dicta, vertunt hoc modo: *Si inveni gratiam in oculis tuis, non movearis hinc, donec veniam ego ad te, et feram sacrificium meum, et sacrificabo coram te.* Ergo Gedeon hædum et azymos panes, quos coram angelo attulit, produxit ad sacrificium.

Prob. II. Quia videtur hoc sacrificium petivisse Gedeon ab angelo, ut ipse se a Deo missum ostenderet per ignem a se miraculose producendum, quo sacrificium absumeretur; sicuti Elias III Reg. XVIII se verum Dei prophetam contra sacerdotes Baal demonstravit, ignem e cœlo eliciendo. Ergo carnes et azymos panes attulit, ut offerrentur in sacrificium.

Prob. ant. Quia postquam Gedeon ÿ. 17 dixisset ad angelum: *Da mihi signum, quod tu sis qui loqueris ad me*, id est quod tu qui loqueris ad me, sis ille cui divinam opem victoriamque tam admirabilem de Madian pollicenti fidem habere possim et debeam, statim quid pro signo petat, insinuat; dum addit ÿ. 18. *Nec recedas hinc, etc.* Ergo per illa verba petivit verum sacrificium: nam nisi illud petivisset, sed carnes et panes ad purum prandium attulisset, inde nullo modo colligere potuisset, quod percussurus esset Madian quasi virum unum, sicuti angelus ipsi pollicitus erat ÿ. 16.

Obj. I. cum A. Lapidus: Duo hic videtur petivisse Gedeon; nempe primo signum, ex quo nosceret se profligaturum esse Madianitas; secundo ne angelus abiret antequam munus aliquod ei honoris causa attulisset. Ergo pro signo non petivit quod subjicit ÿ. 18: *Nec recedas hinc donec revertar ad te, portans sacrificium, et offerens tibi.*

R. neg. ant. 1. Quia in isto supposito non dixisset: *Revertar ad te, portans sacrificium*, et (ut vertunt LXX) *sacrificabo coram te*; sed locutus fuisset hoc modo: *Da mihi, quæso, signum, et insuper ne recedas hinc donec revertar cum munere seu prandio, quod tibi honoris causa offerre intendo.* 2. Quia nisi Gedeon hic pro signo petivisset verum sacrificium, haud dubie moleste tulisset, aut certe summopere admiratus fuisset, dum supra petram carnes et panes ponere, ac jus desuper fundere ab angelo jubebatur ÿ. 20.

Inst. I. Pro sacrificio hebraice habetur *mincha*, quod *domum* vel *munus* significat, uti vertit chaldæus. Unde etiam epulæ græce per catachresim sæpe vocantur *sacrificium* et *victimæ*. Sic I Reg. XXV, 11, ubi in Vulgata nostra habetur: *Tollam ergo panes meos, et aquas meas, et carnes pecorum, quæ occidi tonscribus meis: LXX habent: Capiam panes meos, et vinum meum, et victimas meas, quas immolavi tondentibus pecora.* Ergo sicuti hoc loco Reg. *victimæ* sumuntur pro *prandio* tonsorum, et *immolavi* pro *occidi*, sic pariter hic *sacrificium* videtur sumi pro *prandio*, et *sacrificabo* pro *occidam*.

R. Neg. conseq. Nam quod hic *sacrificium* non posuit sumi pro *prandio*, patet tum ex circumstantiis, quæ satis clare indicant, quod Gedeon ab angelo verum petiverit sacrificium; tum etiam ex eo quod hædum

non coram angelo, sed domi suæ occiderit, et coctum ad angelum tulerit: adeoque nullo modo dici potest, quod *sacrificabo coram te* idem significet ac *occidam coram te*. Nec refert quod pro sacrificio hebraice ponatur *mincha*, quia et idem verbum in hebraeo etiam habetur infra, cap. XIII, 19, ubi tamen verum et proprie dictum significari sacrificium, et quidem carneum, est extra dubium apud omnes.

Inst. II. Gedeon haud dubie noverat, quod non fieret sacrificium offerre nisi soli Deo; atqui tamen azymos panes et hædum intendit offerre ipsi angelo, ut liquet ex verbis *̄. 18: Sacrificium et offerens tibi: item ex ̄. 19: Tulit omnia, et obtulit ei*. Ergo ea quæ attulit coram angelo, non produxit ad sacrificium.

R. Neg. conseq. Et ad verba Scripturæ dico, sensum eorum non esse, quod Gedeon voluerit angelo offerre sacrificium; sed verba illa id unice important, quod azymos panes et hædum obtulerit angelo, ut hic ea offerret Deo. Unde pro eo quod textus latinus habet: *Offerens tibi*, in hebraeo juxta Pagninum habetur: *Ponam coram te*; vel ut Arias Montanus vertit: *Ad facies tuas*. Hinc S. P. Aug., qui conformiter ad LXX, loco *offerens tibi*, legit: *ponam in conspectu tuo*, Q. 55 in Jud. ita scribit: *Advertendum est, quod Gedeon non ait angelo: « Offeram tibi sacrificium; » sed ait: « Offeram sacrificium meum et ponam in conspectu tuo. » Unde intelligendum est, non eum angelo, sed per angelum sacrificium offerre voluisse... ita etiam ipse angelus in sacrificio quod obtulit Gedeon, officium ministrantis implevit.*

Inst. S. P. Aug. loco jam citato non agit de intentione prima, qua Gedeon panes et carnes ad angelum attulit, sed de voluntate, quam successu temporis habuit, dum angelus ei dixit, ut carnes et panes poneret super petram, tunc enim per angelum sacrificium offerre voluit, et etiam angelus officium ministrantis implevit.

R. Neg. assumpt. Quia loquitur de intentione, quam habuit Gedeon, dum angelum rogavit, ne recederet e loco, donec reverteretur cum sacrificio, quod in conspectu ejus intendebat offerre. Atqui hæc intentio non est voluntas, quam successu temporis habuit, sed est illa, quam habebat, dum panes et carnes ad angelum afferre intendebat; ergo, etc.

Obj. II. Nullus hic erat sacerdos qui sacrificaret, Gedeon enim erat de tribu Manasse, ut patet ex *̄. 15*: angeli etiam non solent sacrificare. Præterea hædus ex præscripto Legis non poterat immolari, nisi pro peccato principis, ut patet Levit. IV, 2. Sed neque extra tabernaculum sacrificare licebat; ergo nec in area Gedeonis.

R. quoad sacrificii materiam, modum, locum, ac ministrum potuisse aliquid a Deo aliter, quam communis ferebat lex, constitui. Sic enim factum est in sacrificio Eliæ, III Reg. XVIII, qui sacrificavit extra atrium sanctum. Item in sacrificio Manue, patris Samsonis, infra cap. XIII, 16, qui licet pariter non esset de genere sacerdotali, jubente angelo, hædum in hocaustum obtulit, in quo et ipse angelus officium

ministrantis implevit; uti ibidem ex *̄. 19* et 20 deducit A Lapide. Unde rursus S. P. Aug. Q. 56 in Jud.: *Intelligendum est quod (Gedeon) illum angelum primo prophetam putaverat, et tanquam Deum in illo consulerat de offerendo sacrificio. Quod si ille prohibuisset, non utique fieret. Sed quoniam approbavit, et ut fieret annuit, Dei auctoritatem Gedeon in faciendo secutus est. Ita quippe Deus legitima illa constituit, ut leges non sibi, sed hominibus, daret.*

Obj. III. Ad sacrificium debent afferri carnes erudæ, imo animal vivum, quod a sacerdote mactabatur in honorem Dei: atqui tamen Gedeon attulit carnes coctas; ergo eas non produxit ad sacrificium, sed ad solum prandium. Patet id ulterius ex eo, quod angelus hic appareret in specie viatoris, ideoque virgam seu scipionem viatorum manu teneret, jamque quasi de via lassus umbram quietemque captans sederet sub quercu. Videtur ergo Gedeon hospitale tantum officium ei exhibuisse, sicut fecit Abraham Gen. XVIII.

R. quod Gedeon carnes coctas produxit ad sacrificium, quia simul volebat prandium ferre, vel angelo in corpore humano apparenti, quasi homini, vel prophetæ (nesciebat enim an esset propheta, vel angelus, et alterutrum suspicabatur) ut pars illi in cibum cederet, si esset propheta, pars vero altera in sacrificium Dei. Porro angelus, ut ostenderet se non vesi cibo, totum igne absumpsit. Fecit ergo hic Gedeon idem, quod infra cap. XIII fecit Manue pater Samsonis. Nam hic (etiam fatente A Lapide) hædum mactavit, coxit, et ad angelum attulit, ut is, si propheta esset, inde comederet; si esset angelus, Deo offerret, ut ipse ibidem dixerat *̄. 16*. Sicuti igitur ex facto Manue non sequitur, quod carnes coctas non voluerit producere ad sacrificium, ita nec id sequitur ex facto Gedeonis.

Inst. Gedeon hic nullum exstruxit altare; ergo signum est, quod coctas carnes non produxit ad sacrificium.

R. Neg. conseq. Nam sicuti in sacrificio Manue nullum altare erectum est, sed petra loco altaris fuit, uti rursus fatetur A Lapide scribens in *̄. 20* cap. XIII; ita pariter hic locum altaris supplevit petra, supra quam ex mandato angeli Gedeon carnes posuit.

P. quid censendum sit de sententia eorum, qui dicunt ambas opiniones verum aliquid eloqui, postquam ex iis conflat unam, quæ tota vera sit, videlicet quod Gedeon panes et carnes obtulerit pro munere convivali, sed hæc ex intentione angeli conversa sint in sacrificium.

R. Nec hanc sententiam carere difficultate. 1. Quia ex duabus ante propositis non conflatur unam, quasi mediam, sed omnino eadem est cum illa, quæ dicit Gedeonem panes et carnes non produxisse ad sacrificium, sed ad solum prandium. Siquidem et hæc admittit, ea, quæ Gedeon coram angelo attulit, ex intentione angeli conversa esse in sacrificium. 2. Quia Gedeon non tantum, dum ab angelo monitus fuit, ut

poneret carnes et panes supra petram, sed etiam dum ab eo petivit signum, verum voluit offerre sacrificium, ut ex supra dictis satis constat.

QUÆSTIO II. — AN GEDEON PETENDO DUO NOVA MIRACULA PECCAVIT.

Quamvis Gedeon jam certa haberet indicia, angelum Dei sibi apparuisse; tamen duo alia nova miracula postulat dicens,

Cap. VI, 37: *Ponam hoc vellus lanæ in area: Si ros in solo vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam quod per manum meam, sicut locutus es, liberabis Israel.* Et *̄. 39: Dixitque rursus ad Deum: Ne irascatur furor tuus contra me si adhuc semel tentavero, signum querens in vellere. Oro ut solum vellus siccum sit, et omnis terra rore madens.* Gedeonem hic a peccato eximunt Origenes Hom. 8, Lyrannus, Cajetanus, Serarius, A Lapide, etc., quorum rationes in objectionibus proferemus.

R. et dico: Probabile est, quod Gedeon hic peccaverit peccato infidelitatis, dubitando de divinis promissis sibi per angelum factis.

Prob. I. Quia ita docet S. Thom. 2a 2æ, q. 97, a. 2, ad 3, ubi de Gedeone, petente signum in vellere, dicit: *Gedeon ex debilitate fidei petiisse signum videtur, et ideo a peccato non excusatur, sicut ibidem Glossa dicit, sicut et Zacharias, dicens Luca II ad angelum: Unde hoc sciam? Unde et propter hanc incredulitatem punitus est.*

Prob. II. Quia videtur jam ante sufficientia habuisse indicia divini adjutorii sibi adfuturi. Imo quod amplius est, *̄. 54, Spiritus Domini induit Gedeonem ad pugnandum contra Madian.* Et tunc ipse misit nuntios, et congregavit populum. Non debuisset ergo dubitare de promissione Dei facta, cum inmitteret ei Spiritum ad hoc faciendum. Præterea si unum tantum petivisset signum, posset utcumque excusari; sed cum una nocte petivisset signum in vellere, sequenti nocte petivit illud in area. Prius signum erat sufficiens ad tollendum ejus dubium; ergo non poterat sine peccato petere secundum.

Juxta Abulensem, de Gedeone non est dubium quin peccaverit saltem venialiter; sed an peccaverit mortaliter, est dubium. Interim tamen, quia erat vir simplex et inexpertus sermonis divini, utpote qui putabat se moriturum, quia viderat angelum Dei, peccatum ejus rectius extenuatur ad veniale.

S. P. Aug. Q. 49 in Jud. multum propendet, ut hic Gedeonem pronuntiet reum peccati, sed in fine relinquit in arbitrio lectoris; ita enim concludit: *Si quis dicat omnia scientem fecisse, et dixisse Gedeon ex revelatione prophetica... nec defecisse a fide... atque ita illius tentationem fuisse inculpabilem... dicat ut videtur.* Unde et opposita sententia non caret sua probabilitate.

Obj. I. Licet Gedeon *̄. 16* audivisset ab angelo se percussurum Madian usque ad interfectionem, tamen non peccavit *̄. 17* dicens: *Da mihi signum, quod tu sis qui loqueris ad me.* Ergo nec etiam peccavit petendo duo nova miracula.

R. Neg. conseq. Disparitas est, quod in priori casu

Gedeon nondum sciret, an angelus Domini loqueretur ipsi necne. Imo nequidem ipsi certo constabat, quod is, qui loquebatur, esset propheta. Adeoque non peccavit, dum petivit, ut is per signum seu miraculum, se a Deo missum esse, ostenderet. At in posteriori casu, tum ex igne miraculose producto, quo sacrificium absumptum est, tum ex cæteris signis jam ipsi satis certum erat, quod Madianitas percussurus esset: et consequenter nullam videtur habuisse causam petendi duo nova miracula.

Obj. II. cum Tirino et A Lapide: Videtur Gedeon ex magna in Deum fiducia hæc duo miracula petivisse ad ejus gloriam, nec tam ad suam, quam ad suorum commilitonum fidem et spem certæ victoriæ erigendam; ergo ea non petivit ex debilitate fidei.

R. Neg. ant. Nihil enim Scriptura habet quod insinuat eum id fecisse propter suos commilitones, sed potius habet, quod id fecerit ad confirmandum se ipsum: sic enim dicit *̄. 57: Si ros in solo vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam (scilicet ego) quod per manum meam, sicut locutus es, liberabis Israel.* Præterea ad roborandos socios, et declarandam gloriam Dei, non erat opus petere secundum miraculum; alioquin quidni petivisset et tertium?

Obj. III. Apost. ad Heb. XI Gedeonem inter sanctos Veteris Testamenti numerat eumque a fide eximia laudat.

R. Cum S. P. Aug. loco præcit.: *Nec frustra inter fideles et operantes justitiam, propter bonitatem fidelique vitam, in qua eum credendum est esse defunctum, tale in Epistola ad Hebræos meruit testimonium.* Hinc recte observat Abul. quod quanquam aliquis ponatur in catalogo sanctorum, non sequatur, quod non peccaverit, sed solum quod non finiverit vitam in peccato mortali, ut patet in Davide et aliis. Dico ergo, quod Gedeon laudetur propter fidem, quia, licet a principio non crediderit, postea tamen insignem fidem suam demonstravit, dum non videns humanitas victoriam, Deo jubente, assumptis trecentis viris perrexit contra innumerabilem Madianitarum multitudinem.

Obj. IV. Ex eo quod Deus tam facile et prompte utrique petitioni Gedeonis obsecutus sit, videtur sequi eum hic non peccasse; alioquin enim Deus ipse non concessisset quod postulaverat.

R. Neg. sequelam: quamvis enim subdeficiens et dubitans in fide, ista signa peteret; rationabile tamen fuit, ut Deus ipsum exaudiret, ne animo destitutus, rem, ad favorem totius Israel destinatam, sibi commissam, minus generose aggrediretur. Sic etiam Balaam esset nequissimus, et conaretur Deo repugnare; Deus tamen loquebatur et prædicebat futura per eum, et verba ejus, quibus benedicebat Israelitis, propitius exaudiebat, ut patet Num. XXII, XXIII et XXIV.

Obj. V. cum Lyrano: Quando signum petitur ex diffidentia promissionis, committitur peccatum infidelitatis; si tamen petatur ex aliqua familiaritate colloquutionis divinæ, non est peccatum. Sic autem